

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121218065
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6121218065.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a členov senátu JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v právnej veci navrhovateľky B. X., nar. XX. decembra XXXX, trvalým pobytom A. ulica XXXXX/XX, XXX XX A. A., právne zastúpenej JUDr. Lilianou Smieškovou Kazerooni, advokátkou, so sídlom Jozefa Vuruma 116/8, 010 01 Žilina, proti osobe povinnej platiť výživné V. X., nar. XX. apríla XXXX, trvalým pobytom A. ulica XXXXX/XX, XXX XX A. A., právne zastúpenému JUDr. Jozefom Švarcom, advokátom, so sídlom Horná 41, 974 01 Banská Bystrica, o určenie výživného pre plnoletú osobu, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe odvolania navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 20Pc/2/2021-31 zo dňa 04. mája 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica m e n í tak, že neodkladným opatrením nariaďuje V. X., nar. XX. apríla XXXX povinnosť platiť navrhovateľke B. X., nar. XX. decembra XXXX do právoplatného rozhodnutia vo veci samej výživné v nevyhnutnej miere vo výške 100,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám navrhovateľky, a v prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. 1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd prvej inštancie (ďalej aj „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) uznesením zo dňa 04. mája 2021 návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

1. 2. V úvode odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že navrhovateľka sa návrhom doručeným dňa 22. januára 2021 domáha voči osobe povinnej platiť výživné V. X. (voči svojmu otcovi - poznámka odvolacieho súdu - ďalej aj „povinná osoba“ resp. „povinný“) určenia výživného na plnoletú osobu vo výške 300,- Eur mesačne.

1. 3. Následne prvoinštančný súd poukázal na to, že po začatí konania týkajúceho sa uvedeného návrhu vo veci samej navrhovateľka doručila dňa 06. apríla 2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa voči povinnej osobe domáhala dočasného platenia výživného v sume 250,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že žiačkou tretieho ročníka na X. Q. X. C. v A. A., kde dosahuje vynikajúce výsledky a v budúcnosti má ambíciu študovať medicínu. Poukázala na príjem svojej matky a povinného (otca), a špecifikovala svoje mesačné výdavky. Zároveň prvoinštančný súd konštatoval, že navrhovateľka k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nepripojila žiadne listinné dôkazy.

1. 4. Po uvedení zákonných znení ustanovení § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. d/, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 366 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) súd prvej inštancie vo všeobecnosti poukázal na charakter a účel inštitútu neodkladného opatrenia a na aspekty a podmienky skúmané pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení.

1. 5. Následne prvoinštančný súd priamo vo vzťahu k predmetnému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol: „Na základe posúdenia žalobkyňou uvedených skutkových tvrdení, súd návrh na

nariadenie neodkladného opatrenia posúdil ako nedôvodný. V zmysle dikcie ustanovenia § 366 CMP môže súd neodkladným opatrením nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere. Žalobkyňa sa nariadením neodkladného opatrenia domáha dočasne určiť žalovanému vyživovaciú povinnosť v čiastke 250,00 Eur mesačne, teda v sume len o málo nižšej, ako v konaní vo veci samej o určenie výživného na plnoleté dieťa (300,00 Eur). Už z uvedeného je súdu zrejmé, že výška výživného požadovaná žalobkyňou v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia presahuje zákonný rámec určenia výživného v nevyhnutnej miere. Účelom výživného v zmysle § 366 CMP je prevencia pred ohrozením výživy a základných potrieb plnoletého dieťaťa. Pri určovaní výživného v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, teda v nevyhnutnej miere, berie súd na zreteľ nielen to, že sa určuje výživné v nevyhnutnej miere, teda sa posudzujú iba nevyhnutné výdavky, ale je potrebné prihliadať o.i. aj na potrebu naliehavosti a dočasnej úpravy pomerov.“ V tejto súvislosti súd prvej inštancie ďalej uviedol: „V prejednávanej veci sa jedná o návrh na určenie vyživovacej povinnosti voči plnoletému dieťaťu. V uvedených intenciách súd konštatuje, že sa nejedná o konanie, ktoré môže začať aj bez návrhu, teda súd je viazaný obsahom, ako aj rozsahom návrhu. Žalobkyňa hodnoverne nepreukázala dôvodnosť navrhovaného neodkladného opatrenia. Predovšetkým žalobkyňa neosvedčila naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy vzťahov v zmysle ustanovenia § 325 ods. 1 CSP. Potreba úpravy pomerov musí obsahovať prvok naliehavosti, ale aj nevyhnutnosti. V súvislosti s vyhodnotením potreby bezodkladne upraviť pomery musí súd skúmať aj splnenie ďalších predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia a taktiež mieru ich osvedčenia zo strany navrhovateľa, a to vrátane hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania nároku, ktorému má súd poskytnúť ochranu. CSP v § 326 ods. 1 výslovne neukladá navrhovateľovi povinnosť označiť dôkazy vo vzťahu k jeho vlastným skutkovým tvrdeniam, táto povinnosť mu však vyplýva z ustanovenia § 132 ods. 1, 3 CSP v rámci všeobecných náležitostí návrhu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení majú listinné dôkazné prostriedky osobitný význam, nakoľko súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a rozhoduje spravidla bez pojednávania a bez výsluchu strán sporu. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie povahu osvedčovania. Súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje relevantné skutočnosti, osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a sú podkladom pre rozhodnutie súdu. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ je zo zákona povinný hodnoverne osvedčiť aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana. Súd nemôže nariadiť neodkladné opatrenie, ak sa mu na základe právneho posúdenia nárok javí ako nedôvodný.“ Zároveň prvoinštančný súd zdôraznil, že navrhovateľka „napriek kvalifikovanému zastúpeniu advokátom (...) nie len že hodnoverne neosvedčila ani len základné tvrdené skutkové okolnosti, tieto však ani len nepreukázala. Neosvedčila ani elementárny fakt a to, že je študentkou a na akej strednej škole. (...) Podľa tvrdení navrhovateľky sú jej pravidelné mesačné výdavky v približnej výške 620,00 Eur, tieto však opäť nie sú osvedčené ani ničím preukázané. (...) Navrhovateľka neosvedčila nevyhnutnú mieru výšky výživného pretože neosvedčila nevyhnutné výdavky, ktoré musí súd v danom konaní posudzovať, resp. brať do úvahy.“ Prvoinštančný súd záverom uviedol, že „z tvrdení povinného vyplýva, že tento je ochotný a schopný navrhovateľke poskytovať výživné v nevyhnutnej miere, v sume 100,00 Eur mesačne.“

1. 6. Z uvedených dôvodov preto súd prvej inštancie návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. 1. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala navrhovateľka (prostredníctvom právnej zástupkyne) v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie „zrušil“ (pravdepodobne myslené „zmenil“ - poznámka odvolacieho súdu) a jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Odvolanie odôvodnila poukazom na ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP a § 62 ods. 1 CMP.

2. 2. V odôvodnení odvolania namietala, že prvoinštančný súd v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že z vyjadrenia povinného doručeného dňa 29. marca 2021 okrem iného vyplýva, že je ochotný a schopný na jej výživu prispievať mesačne sumou 100 Eur. Jej však žiadne takéto vyjadrenie povinného, v ktorom by tvrdil údajnú ochotu prispievať na jej výživu nebolo doručené a teda bol porušené jej práva na spravodlivý proces, keďže nemala možnosť sa s takýmto vyjadrením oboznámiť a voči nemu sa relevantne brániť. Skutočnosť, že povinný deklaroval, že by bol ochotný a schopný (podmieňovací tvar) realizovať plnenie vyživovacej povinnosti voči nej v uvedenom rozsahu, v žiadnom prípade neznamená, že v čase vydania napadnutého rozhodnutia si svoju zákonnú povinnosť plnil a prvoinštančný súd "doslova túto jeho povinnosť prenechal týmto rozhodnutím aj naďalej na ľubovôli povinného.“ Povinný si však svoju zákonnú vyživovaciú povinnosť voči nej naďalej neplní a to i napriek tomu, že na ňu poberá rodinné prídavky vo výške 100 Eur, t. j. vo výške v akej by bol údajne ochotný prispievať na jej výživu. Nesúhlasila s argumentáciou súdu prvej inštancie, že ňou požadovaná výška výživného v návrhu na

nariadenie neodkladného opatrenia presahuje zákonný rámec určenia výživného v nevyhnutnej miere, a v tejto súvislosti poukázala na ustanovenie § 330 ods. 2 CSP, z ktorého vyplýva, že ak to povaha vecí pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. Nesúhlasila ani s argumentáciou prvoinštančného súdu, že neosvedčila základné tvrdené skutočnosti a dôvodnosť a opodstatnenosť uplatňovanej výšky výživného. V tejto súvislosti uviedla, že „v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v dostatočnej miere osvedčila najzákladnejšie skutočnosti, že povinný si žiadnym spôsobom neplní svoju povinnosť, ako aj výšku výdavkov, ktorá musela byť súdu zo svojej činnosti známa a tieto výdavky neboli žiadnym spôsobom nadhodnotené ...“

3. Povinný (prostredníctvom právneho zástupcu) na základe výzvy odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 329 ods. 1 druhá veta CSP uviedol, že návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia považuje za bezdôvodný, poukazujúc na to, že návrh vo veci samej o určenie výživného k plnoletej osobe podala na súd prvej inštancie dňa 22. januára 2021 a až dňa 6. apríla 2021 doručila návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom tento je v zásade totožný s návrhom vo veci samej, ku ktorému sa vyjadril podaním zo dňa 29. marca 2021. V tomto vyjadrení uviedol, že s ohľadom na svoje súčasné schopnosti, možnosti a majetkové pomery a odôvodnené potreby navrhovateľky je ochotný prispievať na jej výživu sumou 100 Eur mesačne, pretože od októbra 2020 je nezamestnaný, nemá žiadny príjem, a okrem toho navrhovateľka sa voči nemu dlhodobo správa v rozpore s dobrými mravmi. S obsahom odvolania žalobkyne nesúhlasí, odvolaním napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu považuje za správne a preto navrhuje, aby ho odvolací súd potvrdil.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a § 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

5. 1. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. 2. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

6. 1. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. 2. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. 3. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

6. 4. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

6. 5. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

7. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo všeobecnosti vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov (resp. strán sporu), pričom právo, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou neodkladného opatrenia nemusí byť nepochybne preukázané, musí však byť osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodit' nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom musí zároveň zohľadniť, aby dočasná úprava pomerov sledovala legitímny cieľ. V konaniach vo veciach výživného plnoletých osôb (§ 154 až § 157 CMP) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv plnoletej osoby odkázanej na výživné do doby, kým o výživnom pre ňu nebude meritórne rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

8. 1. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka v dobe rozhodovania súdu prvej inštancie o jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bola a i v dobe rozhodovania odvolacieho súdu je riadnou

študentkou 3. ročníka denného gymnaziálneho štúdia. Tvrdenie tejto skutočnosti z jej strany nebolo zo strany povinného žiadnym relevantným spôsobom spochybnené (napr. v jeho vyjadrení vo veci samej zo dňa 29. marca 2021) a teda i napriek absencii formálneho potvrdenia tejto skutočnosti možno konštatovať, že táto skutočnosť je osvedčená. Z toho vyplýva, že nie je schopná sama sa živiť a preto vo vzťahu k nej trvá vyživovacia povinnosť jej rodičov, teda aj povinného v zmysle ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine. Z obsahu spisu, a to konkrétne z tvrdení navrhovateľky, ale i z obsahu vyjadrenia povinného vo veci samej zo dňa 29. marca 2021 (ktoré mal súd prvej inštancie k dispozícii už v dobe rozhodovania) a dokonca i z vyjadrenia povinného k odvolaniu navrhovateľky možno konštatovať, že povinný síce deklaroval svoju „ochotu a schopnosť“ platiť navrhovateľke výživné vo výške 100,- Eur, avšak túto svoju zákonnú povinnosť voči nej si neplnil a neplní, a teda aj táto relevantná okolnosť je dostatočne osvedčená.

8. 2. Toto sú dostatočné skutkové okolnosti odôvodňujúce aplikáciu vyššie citovaného ustanovenia § 366 CMP, teda, aby súd neodkladným opatrením nariadil povinnej osobe platiť do rozhodnutia vo veci samej výživné v nevyhnutnej miere. Podľa názoru odvolacieho súdu v tomto prípade za takéto (nevyhnutné) výživné možno vzhľadom na vek a sociálny status navrhovateľky (i bez náležitého dokazovania, ktoré v konaní o neodkladnom opatrení vzhľadom na charakter a účel inštitútu neodkladného opatrenia objektívne nemožno realizovať) považovať výživné vo výške 100,- Eur a preto návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia v tomto rozsahu vyhovel a v prevyšujúcej časti jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

8. 3. Odvolací súd záverom zdôrazňuje, že nariadené neodkladné opatrenie upravuje určenie vyživovacej povinnosti povinného k navrhovateľke len dočasne, do právoplatného skončenia konania vo veci samej, v ktorom sa bude riešiť konečná úprava výživného pre navrhovateľku, na základe náležitého dokazovania (ktoré, ako už bolo konštatované, v konaní o neodkladnom opatrení vzhľadom na charakter a účel inštitútu neodkladného opatrenia objektívne nemožno realizovať). Preto rozhodnutie o neodkladnom opatrení v žiadnom prípade nepredznamenáva výsledok konania vo veci samej.

9. Odvolací súd z uvedených dôvodov uznesenie prvoinštančného súdu podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).